

อันตราย... หลีกเลียงไขยาปลอม

สวัสดีค่ะ คุณผู้ฟัง พบกันอีกเช่นเคยในรายการ.....ซึ่งดิฉันได้นำสารแนะนำรู้มาเสนอคุณผู้ฟังเป็นประจำและวันนี้ดิฉันจะมาพูดคุยกับคุณผู้ฟังในเรื่อง “อันตราย... หลีกเลียงไขยาปลอม ” โดยการสนับสนุนข้อมูลจากกองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) กระทรวงสาธารณสุข

คุณผู้ฟังคะ ตามที่ปรากฏเป็นข่าวไม่นานมานี้ อย. และดีเอสไอ ได้ร่วมกันจับกุมผู้ลักลอบขายยาไว้อากร้างปลอม พร้อมยาไม่ได้มาตรฐานหลายรายการ ย่านเขตบางรัก ที่มีชาวต่างชาติลักลอบ นำเข้ามาจากต่างประเทศ แล้วกระจายขายตามร้านขายยาต่าง ๆ มูลค่ามากถึง 25 ล้านบาท ทำให้หลายท่านมีความวิตกกังวลว่า ยาที่ซื้อจากร้านขายยาจะมีประสิทธิภาพในการรักษาโรค หรือว่ายานั้นเป็นยาปลอม แล้วเราจะรู้ได้อย่างไรว่าเป็นยาปลอมหรือไม่ หากได้รับยาปลอมก่อให้เกิดอันตรายได้อย่างไร ก่อนอื่นดิฉันจะพาคุณผู้ฟังไปรู้จักกับยาปลอมกันก่อนค่ะ

ยาปลอม คืออะไร ยาปลอม คือ ผลิตภัณฑ์ที่จิตใจหรือเจตนาทำให้เข้าใจผิด ในเรื่องตัวยาสำคัญ หรือแหล่งผลิต และยังหมายความรวมถึงผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีตัวยาสำคัญตามที่แจ้งไว้ที่ฉลาก หรือมีปริมาณตัวยาสำคัญในปริมาณที่ไม่เพียงพอ หรือแสดงชื่อ หรือเครื่องหมายการค้า หรือชื่อที่อยู่ของผู้ผลิตที่ไม่ใช่ความจริง

ยาปลอมมีหลายลักษณะ เช่น เป็นแผงแต่ไม่มีกล่องยา หรือมีกล่องยา, เป็นน้ำ, ยาครีม, ยาเม็ด, ยาแคปซูล โดยจะลอกเลียนแบบให้มีลักษณะคล้ายของจริงมากที่สุดและอาจมีตัวยา หรือ ไม่มีตัวยาอยู่ในบรรจุภัณฑ์เลย

คุณผู้ฟังคะ ยาที่ปลอมส่วนใหญ่จะมีราคาถูก และมักพบในยาที่มียอดจำหน่ายสูงเป็นที่ต้องการของตลาดโดยมากกระบาดตามแหล่งอุตสาหกรรม, สถานศึกษา, ตามร้านขายยาหน้าโรงพยาบาลของรัฐ, ตามแหล่งชุมชนต่างๆ และตามแนวตะเข็บชายแดน ซึ่ง**ผลเสียและอันตรายจากการใช้ยาปลอม** มี 5 ประการ ดังนี้ค่ะ

ประการแรก ไม่มีผลการรักษาทางยา เช่น หากใช้ยาคุมกำเนิดปลอมอาจทำให้เกิดการตั้งครรภ์ โดยไม่เจตนา ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม เช่น ก่อให้เกิดการทำแท้ง เป็นต้น

ประการที่สอง อาจได้รับอันตรายจากสารที่ห้ามใช้ในสูตรตำรับยา

ประการที่สาม เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจ หรือเสียเงินฟรี เพราะยาปลอมไม่สามารถทำให้โรคที่เป็นอยู่หายได้ แต่อาจทำให้โรคที่เป็นอยู่รุนแรงขึ้น

ประการที่สี่ อาจถึงแก่ชีวิต กรณีต้องการยาช่วยชีวิตเร่งด่วน แต่ได้ยาปลอมแทน

ประการสุดท้าย อาจเกิดการฉ้อขายสำหรับยาปฏิชีวนะที่มีปริมาณตัวยาไม่ถึงขนาดที่ใช้รักษา เช่น เชื้อมาลาเรีย เป็นต้น

คุณผู้ฟังบางท่านคงจะวิตกกังวลว่า หากมีความจำเป็นต้องซื้อยาเอง จะ**หลีกเลี่ยงยาปลอมได้** **อย่างไร** ยาปลอมแม้จะคล้ายกับยาจริงมาก แต่ผู้บริโภคก็สามารถหลีกเลี่ยงได้ โดย

- เลือกซื้อยาจากผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือตัวแทนจำหน่ายยาโดยมีเอกสารการซื้อขาย (ใบเสร็จรับเงิน บิล) ที่ถูกต้อง
- ซื้อจากร้านขายยาที่ได้รับอนุญาตถูกต้องตามกฎหมาย และเชื่อถือได้ หรือซื้อจากร้านยาคุณภาพ คุณภาพมาก่อนซื้อ ต้องมีชื่อยา, เลขทะเบียนตำรับยา, ชื่อและปริมาณหรือความแรงของสารออกฤทธิ์ อันเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของยา, ที่ตั้งสถานที่ผลิตยา, วัน เดือน ปี ที่ผลิตยา, วัน เดือน ปี ที่ยาสิ้นอายุ และเลขที่หรืออักษรแสดงครั้งที่ผลิตหรือวิเคราะห์ยา (Batch no. หรือ lot no.)
- ไม่ซื้อยาที่ไม่มีเลขทะเบียนตำรับยาที่ขึ้นไว้กับ อย. และอย่าหลงเชื่อ แม้ผู้ขายจะบอกว่าเป็นยาชนิดเดียวกันแต่ผลิตจากต่างประเทศ ยาเหล่านี้ล้วนเป็นยาที่ผิดกฎหมาย
- ไม่ซื้อยาผ่านทางอินเทอร์เน็ต เพราะไม่ปลอดภัย เนื่องจากไม่ได้อยู่ภายใต้การสั่งจ่ายโดยแพทย์หรือควบคุมโดยเภสัชกร อีกทั้งการขายยาทางอินเทอร์เน็ตเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย

คุณผู้ฟังคะ เมื่อสงสัยว่ายาที่ซื้อมาใช้นั้นเป็นยาปลอม เช่น ใช้แล้วไม่เกิดผลในการรักษา มีอาการข้างเคียง ควรปรึกษาแพทย์ หรือเภสัชกร อยากรู้ก็ตาม หากคุณผู้ฟังพบเบาะแสการขายยาโดยไม่ได้รับอนุญาตถูกต้องตามกฎหมาย ไม่มีรายละเอียดข้อมูลต่างๆบนฉลากยาครบ ตามที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น หรือสงสัยว่ายาที่ซื้อ มาใช้จะเป็นยาปลอม ขอให้แจ้ง อย. ทางโทรศัพท์หมายเลข 0 2590 7354-5 , สายด่วน อย. 1556 หรือทางไปรษณีย์ได้ที่ ตู้ ปณ. 52 ปณจ. นนทบุรี 11000 สำหรับคุณผู้ฟังที่อยู่ต่างจังหวัดสามารถแจ้งเบาะแสได้ที่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดที่ท่านอยู่นะคะ
